

AD 511

ПРАВНА РАМКА НА ОПАЗВАНЕ НА МОРСКАТА СРЕДА

Приета: Прот. № 11 от 17.09.2011; изм. прот. № 15 от 24.06.2016г.

Лектор: проф. д-р Симеон Божанов

АНОТАЦИЯ

В лекционния курс по дисциплината *ПРАВНА РАМКА НА ОПАЗВАНЕ НА МОРСКАТА СРЕДА* се дава възможност на студентите да получат подробна информация за неговото съдържание, състояние и същност в глобален, регионален и национален аспект. В курса се акцентира върху съвременното виждане за необходимостта от установяване на международно сътрудничество и въвеждане на стриктни нормативни изисквания, чрез които да се предотврати деградацията на морската среда. Разгледани са правата и задълженията на държавите в тази област, предвидени в съществуващите международни и регионални договорености. Специално внимание се отделя на националната нормативна уредба и институциите, натоварени с нейното прилагане.

ОСНОВНИ ЦЕЛИ

Учебният процес е насочен към това да се дадат специализирани познания на студентите по тази сравнително сложна материя, която има подчертан обществен резонанс. От съществено значение ще бъде усвоените знания да бъдат приложени в практиката, която е ежедневие на редица международни правителствени и неправителствени организации, както и на националните държавни специализирани органи и неправителствени организации, занимаващи се с природозащитна дейност.

ПРЕДПОСТАВКИ

Дисциплината засяга и редица други области на правото, поради което е желателно предварително да са слушани лекции по Международно право, Морско право, Административно право, Гражданско право, Природозащитно право, Наказателно право, Морска администрация.

СТАТУТ И СТРУКТУРА

специалност	статут	Кредити	редовно обучение				задочно обучение			
			л	с	у	общ	л	с	у	общ
Публична администрация – магистри	Задължителна	8					40		40	

СЪДЪРЖАНИЕ НА КУРСА

Тема 1. Възникване на проблема, източници на правната уредба, принципи на опазването на морската среда

Запознаване с особеностите на урежданите правоотношения. Изясняване развитието и утвърждаването на източниците и принципите, определящи правилата на опазването на морската среда от замърсяване.

Тема 2. Предпоставки за въвеждането на правни изисквания за опазване на морската среда

Основания за въвеждането на правна регламентация. Полагане началото на необходимостта от такава уредба.

Тема 3. Разработка и приемане на първите международноправни актове в областта на опазването на морската среда от замърсяване

Лондонската конвенцията от 1954 г. Резултати от Женевските конференции по морско право (екологичните аспекти).

Тема 4. Правото на намеса в открито море, въпросът за гражданската отговорност и създаването на международен фонд за обезщетяване на вреди от замърсяване на морската среда

Същност и характерни особености на правото на намеса в открито море. Механизми на гражданската отговорност. Обосновка на необходимостта от създаването на Международен фонд за обезщетяване на вреди от замърсяване на морската среда.

Тема 5. Предотвратяване на замърсяването чрез дъмпинг и от кораби

Въвеждането на забрани за изхвърлянето в морето на опасни вещества и материали. Изисквания спрямо корабите - оборудване, системи за борден контрол, ограничаване изхвърлянето на замърсяващи вещества и пр.

Тема 6. Конвенцията на ООН и нейните екологични измерения

Мястото на изискванията за опазване на морската среда от замърсяване в цялостната схема на конвенцията. Задължението на държавите да опазват морската среда. Права и задължения на държавата на знамето, крайбрежната държава и държавата на пристанището в тази област.

Тема 7. Конференцията на ООН по околна среда и развитие и въпросът за опазването на морската среда

Очертава се глобална рамка за предприемането на мерки за предотвратяване, намаляване и контрол на замърсяването на Световния океан.

Тема 8. Регионално сътрудничество в областта на опазването на морската среда

Приложение на принципите и нормите на специалните морски екологични конвенции в акваторията на Черно море. Същност и значение на Конвенцията за опазване на Черно море от замърсяване и протоколите към нея

Тема 9. Политически измерения на политиката на Европейския съюз в областта на опазването на морската среда от замърсяване

Развитие на законодателството на Европейския съюз в областта на опазването на морската среда от замърсяване. Стратегически документи на съюза в тази област. Уеднаквяването на националната правна уредба с тази на Европейския съюз.

Тема 10. Международни организации и органи, имащи отношение към опазването на морската среда

Структура и компетенции на организациите и органите. Същност на тяхната дейност.

Тема 11. Законодателна уредба на опазването на българските морски пространства от замърсяване

Развитие на законодателството. Същност и основни постановки на Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Р България. Екологични разпоредби, включени в Кодекса на търговското корабоплаване.

Тема 12. Контролът на замърсяването на морската среда

Органи, упражняващи контрола. Права и задължения. Разграничаване на компетенциите между различните държавни институции.

Тема 13. Въпросът за отговорността при замърсяване

Как и къде е уреден въпросът за отговорностите при замърсяване на морската среда. Същност на отговорността.

Тема 14. Нови виждания по отношение на развитието на националната правна уредба в областта на опазването на морската среда от замърсяване

Необходимост от уеднаквяване на националната нормативна уредба в тази област с тази по правото на Европейския съюз и международните договори.

МЕТОДИ НА ОЦЕНЯВАНЕ

Семестриалният изпит е писмен. Крайната оценка се формира по следния начин: 80% - оценката от семестриалния изпит; 20% - участие по време на учебния процес.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

I. Учебни помагала:

1. Тасев, С., Деликтната отговорност, С., 2009
2. Пенчев, Г., Система и обща характеристика на престъпленията против околната среда по НК, Бюлетин на Асоциацията на прокурорите в България - № 4, С., 2010
3. Божанов, С., Правна защита на българските морски пространства от замърсяване, С., 2009
4. Божанов, С., Законодателна уредба в областта на околната среда, С., 2006.
5. Божанов, С., Международноправни актове в областта на околната среда, Р., 2004
6. Bonassies, P., Ch. Scapel, Traite de droit maritime, Edition L.G.D.J., 2006

II. Специализирани списания:

Проблеми на морското право, Морска мисъл, Правна мисъл, Съвременно право - свързаните с тематиката публикации се уточняват в рамките на учебния процес

III. Международноправни и вътрешноправни актове:

Конвенция на ООН по морско право

Конвенцията МАРПОЛ и протоколите и приложенията към нея

Конвенция за опазване на Черно море от замърсяване
Кодекс на търговското корабоплаване
Закон за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Р
България
Закон за водите

Н.В.: Не са посочени обнародванията на правните актове в ДВ, защото в тях непрекъснато се правят изменения и допълнения (включително отмени). По тези съображения, в рамките на учебния процес се уточнява къде и как да се намират и ползват актуализираните правни актове.

AD 511

ПРАВНА РАМКА НА ОПАЗВАНЕ НА МОРСКАТА СРЕДА

Специалност: Публична администрация

Лектор: проф. д-р Симеон Божанов

1. Възникване на проблема със замърсяването на морската среда
2. Източници на правната уредба на опазването на морската среда
3. Принципи на опазването на морската среда
4. Предпоставки за въвеждането на изисквания за опазването на морската среда
5. Лондонската конвенция от 1954 г. и нейните изменения и допълнения
6. Женевските конференции по морско право и екологичният проблем
7. Правото на намеса в открито море при замърсяване
8. Въпросът за гражданската отговорност при замърсяване
9. Създаването на международен фонд за компенсация на вреди от замърсяване
10. Доброволните споразумения за обезщетяване на вреди от замърсяване
11. Предотвратяване на замърсяването чрез дъмпинг
12. Опазване на морската среда от замърсяване от кораби
13. III-та Конференция на ООН по морско право и проблемът за опазването на морската среда
14. Екологичните изисквания в цялостния контекст на КМП
15. Специалната част от КМП относно защитата и опазването на морската среда
16. Компетенции на държавите по КМП при опазването на морската среда
17. Конвенцията за сътрудничество при замърсяване на морската среда с нефт
18. Проблемът за опазването на морската среда на КООНОСР
19. Регионално сътрудничество за опазване на Черно море
20. Черноморската конвенция и протоколите към нея
21. Опазването на морската среда по законодателството на ЕС
22. Международни организации по проблеми на опазването на морската среда
23. Развитие на българското законодателство за опазване на морската среда
24. Основни екологични акценти в ЗМПВВПРБ
25. Специалната част от ЗМПВВПРБ относно екологичните изисквания
26. Контрол на замърсяването на морската среда
27. Отговорности при замърсяване на морската среда

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

I. Учебни помагала:

I. Учебни помагала:

1. Тасев, С., Деликтната отговорност, С., 2009
2. Пенчев, Г., Система и обща характеристика на престъпленията против околната среда по НК, Бюлетин на Асоциацията на прокурорите в България - № 4, С., 2010
3. Божанов, С., Правна защита на българските морски пространства от замърсяване, С., 2009
4. Божанов, С., Законодателна уредба в областта на околната среда, С., 2006.
5. Божанов, С., Международноправни актове в областта на околната среда, Р., 2004
6. Bonassies, P., Ch. Scapel, Traite de droit maritime, Edition L.G.D.J., 2006

II. Специализирани списания:

Проблеми на морското право, Морска мисъл, Правна мисъл, Съвременно право

III. Международноправни и вътрешноправни актове:

Конвенция на ООН по морско право

Конвенция за опазване на Черно море от замърсяване

Конвенция за режима на корабоплаване през Черноморските проливи

Закон за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Р

България

Кодекс на търговското корабоплаване